

EMPISA MU KKANISA

Empisa mu Kkanisa: Eby'okusomako

Eby'okuwandiika —

EKIBIINA #1:

- I. Enyanjula y'essomo.
- II. Ebigendererwa by'Empisa mu Kkanisa:
 - A. Ebigendererwa bya Baibuli n'ebitali bya Baibuli.
 - B. Omugaso gw'Empisa.

EKIBIINA #2:

- II. Ebigendererwa by'Empiisa mu Kkanisa: (okwongerako)
 - C. Empisa mu Kkanisa - Olw'okugasa omuntu.
 - D. Empisa mu Kkanisa - Olw'okugasa Ekkanisa.

EKIBIINA #3:

- II. Ebigendererwa by'Empisa mu Kkanisa: (okwongerako)
 - E. Empisa mu Kkanisa - Okuziyiza Obutatwaalibwa Njigiriza Nkyaamu.
- III. Enkola z'empisa mu Kkanisa:
 - A. Okwekebera.
 - B. Okusaba.
 - C. Okwagala n'Okwegendereza.
 - D. Obuvunanyizibwa bw'Ekkanisa yonna wamu.
 - E. Enkola y'Okulabula.

EKIBIINA #4:

- III. Enkola z'Empisa mu Kkanisa: (okwongerako)
 - F. Okuwa eby'Okulabirako ebirungi n'Ebibi.
 - G. Okwesalira Ddala ku Kintu.

EKIBIINA #5:

- IV. Okumaliriza Essomo:
 - A. Okwejukanya.
Eby'okukola mu Kibiina.
Ekigezo.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

Empisa mu Kkanisa: Ekigezo

Obubonero 20 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Yogera ku mugaso gw'empisa mu Kkanisa (emp. 149, 150).
- 2) Tegeeza era nyonyola enkola ey'okulabula mu mpisa z'Ekkkanisa nga bwekisangibwa mu Mat 18:15-17 (Emp. 160, 161).
- 3) Laga engeri y'okweyawula ku kintu, edaala erisembayo mu mpisa z'Ekkkanisa, nti kya Baibuli (emp. 162, 163).

Obubonero 10 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Nyonyola ekigendererwa kimu eky'empisa mu Kkanisa ekitali kya Baibuli (olup. 148).
- 2) Kozesa ekyawandiikibwa kimu okulaga lwaki ekigendererwa ky'empisa mu Kkanisa kirina kuba kukuuma bulungi ngeri gyebatwaalamu Kkanisa (emp. 153-155).
- 3) Kozesa 1 Bas 5:14 okulaga obuvunanyizibwa bw'Ekkkanisa yonna okusa empisa mu bantu baayo (olup. 159).
- 4) Mu bufunze nyonyola ekirowoozo eky'okuwaayo "omu oyo bwatyo eri sitani okuzikiriza omubiri gwe" (olup. 163, 164).
- 5) Teeka ki ekkulu ery'empisa mu Kkanisa (olup. 165)?
- 6) Empisa okubeera mu Kkanisa kyesigamye ku ki (emp. 165, 166)?

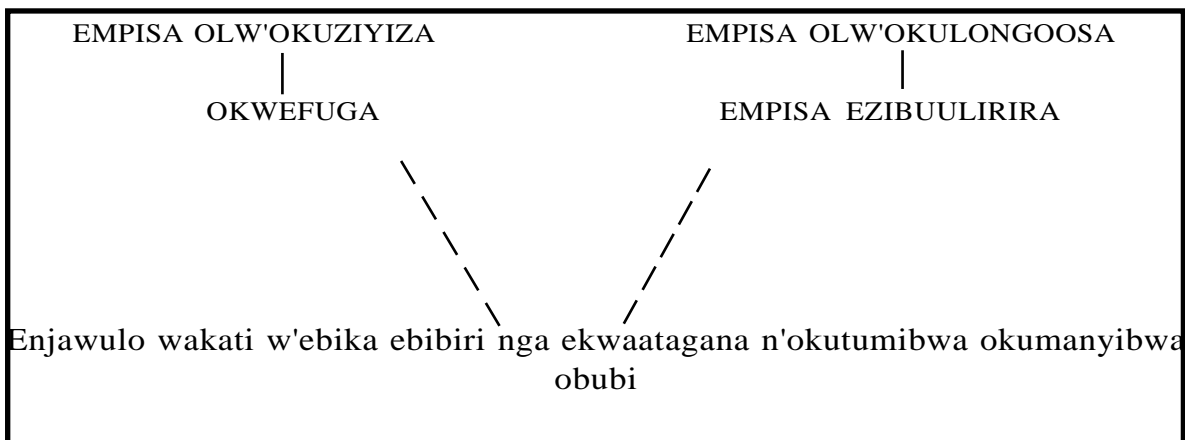
EMPISA MU KKANISA

I. Enyanjula y'Essomo.

A. Empisa mu Kkanisa Kyeki?

1. Empisa zinyonyolwa nga okuyiga okukola ebirungi. Tuyiga obuwulize okuyita mu kulabirirwa, okufugibwa era n'okuwabulwa (Beb 12:11).
2. Mu Ndagaano Empya, empisa zirina enkula ennungi. Ensibuko y'empisa kwe kwagala (Kub 3:19).
3. Tuyinza okugamba nti waliwo empisa za mirundi ebiri mu Ndagaano Empya.
 - a. Okwefuga.
 - b. Empisa ezibuulirira.

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Empisa obadde ozitegeera otya? Mu bulungi oba mu bubi?

B. Essomo lino Kyeliruubirira.

1. Essomo lino kyeliruubirira kwekubuulirira empisa.
2. Okusingira ddala, tujja kulaba ki Endagaano Empya kyeyogera ku bigendererwa era n'enkola z'empisa mu Kkanisa.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

II. Ebigendererwa By'Empisa mu Kkanisa.

A. Ebigendererwa bya Baibuli n'ebitali bya Baibuli.

1. Ebimu ku bigendererwa bya Paulo okubaawo empisa mu Kkanisa.
 - a. Okuzza obuggya omwonoonyi.
 - b. Okukuuma obutukuvu n'okwogera obulungi ku Kkanisa.
 - c. Okusaamu Kristo ekitiibwa.
2. Ebigendererwa byonsatule birina kyebifananya. Biraga okuyaayaana olw'okuvaamu ebibala ebirungi.
3. Empisa mu Ndagaano Empya zinyonyolwa nga "okusumba" so si "kusala musango."
 - a. Ekiruubirirwa kyaali kuyamba bantu bonna. Abonoonyi baalina okuzibwamu amaanyi n'okukomezebawo nate mu kibiina ky'abantu ab'okukkiriza mukifo ky'okuggibwa mu kibiina ky'abakkiriza (Beb 3:12, 13).
 - b. Ekigendererwa ky'empisa mu Kkanisa tekiyinza kuba kubonereza (obusungu n'ebibonerezo ebiweebwa abakola obubi). Okubonereza kulina kulekebwa Katonda yekkay'abeera akukola mu ntuuko ze (laba Bar 12:19; ne 1 Bas 5:15).

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

EMPISA MU KKANISA

B. Omugaso gw'Empisa.

Eby'okuwandiika —

1. Okutegeera omugaso gw'empisa eri Paulo, tulina okutegeera endowooza ye eri ekibi.
 - a. Paulo yategeera ekibi mu ngeri y'amaanyi ag'ebweru agamanya engeri na wa aw'okulumba.
 - b. Yategeera amazima g'okulumbibwa amaanyi gano amabi agawakanya obuyinza bwa Katonda (laba 2 Kol 2:11; Bef 6:12; 2 Bas 2:9).
 - c. Yategeera nti waliwo olutalo bulijjo wakati w'ekitonde ekikadde n'ekiggya (Bag 5:17).
2. Paulo yategeera obunafu bw'omubiri. Yamanya amaanyi g'obutonde bw'ekibi. N'olwekyo, endowooza y'empisa yali ya mugaso nyo eri Paulo.

Omutume Paulo n'Empisa:

OKUTEGEERA obunafu bw'omubiri

OKUTEGEERA omugaso gw'empisa

EKIKULEETERA OKUBA N'EMPISA

3. Mu 1Kol 5:1-13 Tulaba omugaso gw'empisa eri Paulo.
 - a. Waliwo eyali ayonoonye. Nay'ate, ekkansa ya Kolinso teyalabika kufaayo. Baali tebatwaala buvunanyizibwa bwabwe kugunjula muntu oyo. Paulo yabanenya era n'abagamba bamunenye.
 - b. Paulo yakola kino kubanga yategeera enkula n'akabenje akali mu kibi.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

4. Amakkanisa gaffe mangi ennaku zino galinga ekkanisa y'Ekolinso.
 - a. Begulumiza era betwaalira waggulu (olwo 2). Benyumiriza nti bagumiikiriza ekibi (olwo 6). Bawulira bulungi mu ngeri y'okwagala kw'obuntu.
 - b. Tebategeera nkula na kabenje kali mu kibi. Ekyo kizimbulukusa (olwo 6). Kijja kukula bukuzi. Walina okubaawo ekikolebwa (olwo 7).

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

- c. Bwetutegeera enkula y'ekibi, olwo tujja kutegeera omugaso gw'empisa. Tujja kulaba empisa nga ly'esuubi lyokka (laba 1 Kol 5:5).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yiga Nge 19:18; 23:13, 14; 13:24; ne 29:15.

Enyiriri zino mu Engero zikwaatagana zitya n'empisa mu Kkanisa. Leetawo okubaganya ebirowoozo nga musoma enyiriri mu Engero era ng'awali "Omwana" muteekawo " mwonoonyi " awali "omuzadde" nga muteekawo "Kkanisa."

Era yogera ku nsonga zino eziddako:

Omuzadde atagunjula mwana we (na muggo) aba tategeera nkula na bubi bwa butagonda.

Ekkanisa etegunjula bantu bayo (na lugga) tetegeera nkula na kabenje kali mu kibi

EMPISA MU KKANISA

C. Empisa mu Kkanisa - Olw'okugasa omuntu.

1. Ekituleetera okuba n'empisa kirina kwesigama ku kuyaayaana olw'okuyamba omuntu oba agunjulwa. Empisa z'omu Kkanisa z'empisa za Mukama w'Ekkkanisa.
2. Ebiruubirirwa by'empisa ebituufu.
 - a. Okwagala (Beb 12:6; 2 Kol 2:4).
 - 1) Wegendereze okwagala okukyaamu. Okugumiikiriza ekibi emirundi egisinga kiva mu bunafu na butaba na kwagala kwa namaddala. Kuteri kubeera kwagala kwa buntu era nga kwagala kukyaamu. Kino Paulo kye yali ayogerako mu 1 Kol 5:2, 6. Abakolinso benyumiriza nyo olw'okugumiikiriza kwabwe eri ekibi. Song'ate, okugumiikiriza ekibi tekuba kwagala (lowooza ku biri mu ndowooza y'omuwandisi ku kwagala mu Kab 1:13). Tulina okukkiriza n'okwagala omwonoonyi naye tetuyinza kukiriza na kwagala kibi.
 - 2) Paulo yagamba nti mukifo ky'okubeera nga benyumiriza bandibadde nga banakuwala bunakuwazi (olwo 2). Walina okubaawo amazima ku kikwaata ku ngeri gyetutwaalamu obubi obuli mu kibi. Kino kijja kuleetawo okunenya mu kwagala.

Eby'okuwandiika —

Eky'okulabirako Ky'omuwandisi:

Lowooza ku taata anakuwadde olw'obutawulira n'obutagonda bwa mutabani we. Taata agunjula mutabani we olw'okumwagala n'okumufaako.

Okwagala okwa mazima kujja kuvaamu okwagala okugunjula kubanga okwagala okwa mazima kujja kuba kwagala okulaba nga omwagalwa akomezebawo okubeera kyalina okubeera (laba 2 Tim 2:25, 26).

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

b. Obwetowaze (Bag 6:1).

1) Lowooza ku ngeri z'ebigambo ebikozesebwe mu 2 Bas 3:6-15.

a) “Buli wa luganda atatambula bulungi” (olwo. 6). Paulo yandikozeseza ebigambo eby'amaanyi okusingako awo nga "buli mwonoonyi omugayaavu era atagasa.”

b) “Abamu mu mwe” (olwe. 11). Paulo yandikozeseza ebigambo ebisaliza omusango nga "abamu mu mwe abatagasa"

c) “Abantu bwebatyo” (olwe 12). Paulo yandikozeseza ebigambo eby'obukyaayi nga "Abantu abatalimu ka buntu abo.”

2) Paulo yandisalidde abakoze obubi omusango n'ebigambo bye. Naye kino tekyaaali kigendererwa kye. N'olwekyo tekyali mulimu gwe kukola.

a) Ekigendererwa kye kyali kya kuzza bugya so si kusala musango. Yakozesebwanga kwagala so si bukyaayi oba kwesasuzza.

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

b) Ekiruubirirwa ky'empisa ky'ekyokuggyawo ekibi ekikoleddwa. So si kuggyawo oyo akoze ekibi.

3. Paulo yasobola okubuulira abantu ki ekyaali kirina okuba ekituufu kubanga ebiruubirirwa bye byaali bya mazima (laba 2 Bas 3:14) .

a. Yali munyiikivu mu kugaanira ddala ekibi.

b. Yali munyiikivu mu kwagala kwe n'okufanyo oka mazima eri omuntu.

EMPISA MU KKANISA

4. Omuntu okukomezebawo g'emaanyi n'enkola y'empisa mu Kkanisa.
- Okuswaala kukola omulimu ogwetaagisa ennyo mu kkubo ly'okukomezebawo.
 - Amakulu g'ekigambo "okuswaala" (olwe 14) kilimu ekirowoozo "ky'okweraba."
 - Ye nkola y'okweraba ku kikwaatagana ku kibi.
 - Ekiruubirirwa kiri nti okwelaba kuno kukutwaala mu kwenenya. Awali okwenenya wabaawo okusonyiyibwa. Tekikolebwa kubonereza oba kwesasuzza ku muntu akukoze obubi.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Buli lwobadde wenyigira mu mpisa z'ekkanisa, ekigendererwa kyo ekisookera ddala kibadde kuyamba muntu agunjulwa? Oba obaddenga wesasuzza olw'okukolebwa obubi? Tulina okukebera emitima gyaffe kibeere nti ebiruubirirwa byaffe biba birongoofu nga tuyamba abantu abetaaga okugunjulwa.

D. Empisa mu Kkanisa - Olw'okugasa Ekkkanisa.

- Ekimu ku nsonga y'empisa mu Kkanisa, kwe kusigala ng'Ekkkanisa eyogerwako bulungi . Ekkkanisa erina okusigala ng'eyogerwako bulungi okusobola okukula.
 - Okubeerawo kw'ekibi nga tewali kwenenya mu Kkanisa kuba tekukwaatagana na njiri ya Kkanisa. Kino kiba kyonoona enjiri y'Ekkkanisa.
 - Bwe wabaawo okwoononeka kw'enjiri mu Kkanisa n'okukula kw'Ekkkanisa kuba kwonooneka.

Eby'okuwandiika —

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

2. Ebigambo bya Paulo bikiragira ddala nti ekkkanisa teyinza kukkirizibwa kuswaala lwa kibi ky'abantu baayo.

a. Lowooza 1 Kol 5:1.

1) Paulo agamba, "N'okugamba bagamba." Ebigambo bino biraga obubi obuleetebwa ekibi ekireetera Ekkkanisa okwogerwako obubi.

2) Ayongerako nti, "era obwenzi bwe butyo obutali ne mu b'amawanga." Ebigambo bino biraga ekibi wekituuse okusinziira ku kiki ekyogerwa ku Kkanisa.

b. Lowooza engeri y'okwogera ku Kkanisa bweli enkulu (laba 1 Bak 6:1, 4).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Ensi eraba ekibi mu Kkanisa? Banguwa nyo okukibunya wonna? Ensi ekola ki bweraba ekibi mu Kkanisa? Ngeri ki ekyo gyekibakola mu ndowooza yaabwe ku kikwaatagana ku bulamu bwabwe bo?

3. Ekibi mu Kkanisa kiwa abalabe ba Katonda omukisa okuvoola (laba Bar 2:24 ne 1 Tim 6:1).

a. Ekibi mu Kkanisa kiteekwa okuggibwawo (1 Kol 5:7a) okusobola okuzaawo ekitiibwa kya Katonda (1 Kol 5:7b).

b. Eyo y'engeri yokka, obujulizi bw'Ekkkanisa gye buyinza okuddamu okwaaka.

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

EMPISA MU KKANISA

4. Ekyogerebwa ku Kkanisa kikulu nyo naddala ekikwaata ku kubuulira enjiri n'okugenda mu mawanga okutwaala enjiri.
 - a. Ekkkanisa ekiikirira obujulizi bwa Katonda eri ensi . Katonda yasalawo okukozesa Ekkkanisa okumanyisa ekitiibwa kye n'erinnya Lye.
 - b. Ensi engeri gyelabamu Katonda esinziira ku ngeri ensi gyelabamu ekkkanisa. Ekkkanisa bwebeera enongoofu kireetera ensi okugulumiza Katonda Kristo bwalidda (1 Peet 2:12).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kiki ekibaawo ensi bwetelaba Kkanisa nga ya njawulo okuva ku bbo, era nga teraba kulumirirwa bakristaayo kwebalina, butukuvu bwebalina, oba abali mu Kristo?

5. Ekyogerebwa ku Kkanisa kirina kubeera nti ntukuvu kubanga Katonda mutukuvu. Kwe kugamba, Ye (n'olwekyo Ekkkanisa) ayawuddwa (okuvuunulwa okutegeeza "okutukuzibwa").
 - a. Ekanisa erina okwawulibwa ku kibi. Yee, omusingi ogw'empisa mu Kkanisa bwe butukuvu bwa Katonda.
 - b. Obutaba na mpisa kiraga obutaba na kutegeera ku bikwaata ku butukuvu bwa Katonda.
6. Okutegeka oba okufuga Ekkkanisa, tulina okugunjula. Ekiruubirirwa kyaffe kirina kuba kwewala kwogera bubi ku Kkanisa (laba 1 Tim 5:19,20).

Eby'okuwandiika —

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

7. Lowooza li kibuzo kya Paulo mu 1 Kol 5:6. “Ekizimbulukusa” kaali kabonero ka bubi. Wano kyeraga kyokka. Ekiruubirirwa kya Paulo okuba n'empisa kikwaatagana na kulaba nti Ekkkanisa eyogerwaako bulungi (era laba Yos 7:25).
 - a. Nay'era waliwo okutwaala Ekkkanisa ng'omubiri. Ekkkanisa eri **emu!**
 - 1) Ekizimbulukusa kizimbulukusa ekitole kyonna olw'enkola embi.
 - 2) Era kizimbulukusa ekitole kyonna kubanga ekkkanisa mubiri. Kyandigambiddwa nti omwonoonyi omu mu Kkanisa kyekimu nga bonna okubeera abonoonyi (1 Kol 12:26).
 - b. Mu kibiina eky'obwa sekinoomu (nga mu Amerika), endowooza eno nzibu nyo okutegeera n'okukkiriza. Song'ate, ntuufu.
 - 1) Ntuufu mu mwoyo.
 - 2) Era ntuufu mu nkola.
 - 3) Jukira nti entikko y'ekibi mu 1 Kol 5:1 yasangibwa mu Kkanisa eyalina ebizibu ebingi n'obugweyufu.
 - 4) Ekyo si kizibu kya muntu omu. Ekyo kizibu kya Kkanisa kubanga ogwo mubiri.
 - 5) Ekkkanisa bwetegeera era nekiriza amazima g'endowooza eno, olwo kijja kwongera okuleeta empisa.

Ekyokubaganyako Ebirowoozo

Omuntu bwaba nga ali mu kibi mu Kkanisa yo, okiraba nga ekizibu kye yekka oba ekizibu ky'ekkanisa? Okulaba ekkkanisa nga omubiri ogumu kikuleetera okulaba empisa mu ngeri y'enjuwulo?

EMPISA MU KKANISA

E. Empisa mu Kkanisa - Okuziyiza eri Enjigiriza Enkyaamu.

Eby'okuwandiika —

1. Enjigiriza enkyaamu eyinza okuleeta okwawukana mu Kkanisa.
2. Paulo yakozesa empisa mu Kkanisa mu mbeera zino (laba Tit 3:10; 1 Kol 11:19; ne Bag 5:20; ne Bar 16:17).
3. Ekiruubirirwa ky'empisa mu Kkanisa mu mbeera zino kyali kya kukuuma Kkanisa (laba Bag 1:6-9).
4. Kale ne mu mbeera ezo Paulo yafaayo eri omuntu sekinoomu (laba Tit 1:9-13).

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eky'okubganyako Ebirowoozo

Mu bufunze yogera ku bibuuzo ebirala oba ebyogerwa nga bikwaatagana n'ekiruubirirwa ky'empisa mu Kkanisa.

III. Enkola z'Empisa mu Kkanisa.

A. Okwekebera.

1. Ebiuubirirwa by'empisa mu Kkanisabirina kyebikola ku nkola z'empisa mu Kkanisa. Ebiuubirirwa byaffe bwe biba nga bituufu, olwo tujja kuba nga twetowaza okwekebera nga tetunakebera mulala yenna (lowooza Bag 6:1).
2. Bwe watabaawo kusooka kwekebera, olwo no omuntu tajja kubeera mwetegefu kubeera kibya kya Katonda asobola okuleeta empisa. Tajja kubeera na kwagala era na bwetowaze bwetaagisa.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Lowooza era yogera ku Mat 7:1-5 nga okigerageranya ku mpisa mu Kkanisa.

B. Okusaba.

1. Okusaba gulina okuba omusingi ogw'enkola y'empisa.
2. Mu kubuulirira kwe mu 1 Kol 5:3, 4, Paulo alabika nga akiraga nti okusaba kwetagibwa mu mpisa z'ekkanisa.
3. Ekkkanisa erina obuyinza okuteekawo empisa kubanga gwe mubiri gwa Kristo. Erina okukwaatagana buterevu n'omutwe. Okuyita mu kusaba esobola okubikula okwagala kwa Kristo okusobola okugunjula obutuufu (laba Mat 18:18-20).

Sa Muno Ekyokulabirako Kyo:

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Lagayo obudde Mukama lweyabikkula okwagala kwe okuyita mu kusaba okungi ku bikwaata ku mpisa mu Kkanisa. Wa obujulizi n'amagezi.

C. Okwagala n'Okwegendereza.

1. Era ne mu mbeera enzibu enyo, Paulo yayongera okunyweza Ekkkanisa mu mpisa okuba nga zikolebwa mu kwagala n'obwegendereza (2 Bas 3:15).
2. Okugoberera enkola eno, tulina okuteeka mu nkola ebigambo buli kaseera ebyaava mu Augustine: Ensobi gitte naye oyagale omuntu eyakola ensobi.” (Laba Bag 5:23 ne 6:1.)

EMPISA MU KKANISA

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eby'okuwandiika —

D. Obuvunanyizibwa bw'Ekkansa Yonna.

1. Kirabika bulungi nti Paulo yayagala okunyweza ekkansa zetusabiramu nga ekidduka ekinaleeta empisa z'Ekkansa.
2. Abakulembeze bakolera wamu n'ekibiina okuteekawo empisa.
 - a. Ekyokulabirako, enjogera mu 1 Kol 5:13 eba mu Ma 17:7.
 - 1) Eky'okuyiga ekiri mu Ma 17:7 kyalimu ekibiina kyonna nga kyenigiddde mu kikolwa (wetegereze enkola eba mu **bajulirwa** okutuuka **mu bantu bonna**).
 - 2) Okwongerera okukikakasa, Paulo yawandiika ekiva mu njogera (okujjawo) mu ngeri essukka mu muntu omu, "tujjawo" Mu ngero z'omu Ndagaano Enkadde, kiri mu ngeri ya kinakimu. (laba Ma 19:19; 22:21, 24; 24:7.)
 - b. Eky'okuyiga ekiri mu 1 Bas 5:14 kirabise nga kisonga ku buvunanyizibwa bwa Kkanisa yonna awamu. Ekkansa ng'omubiri erina obuvunanyizibwa obw'okugunjula
 - c. Era, lowooza ebiri mu kigambo kino **"Byonna"** mu 1 Tim 5:20.
 - d. Bangi abasoma ebya Katonda bakkiriza nti ebbaluwa eyitibwa "Tito" yasomebwa mu lwatu mu bantu. Bwekiba nga y'ensonga eyo, olwo ebiragiro by'okugunjula mu 2:15 byali bya Kkanisa yonna.
 - e. Era laba 2 Kol 2:6 ne 1 Kol 5:4 nga obwesigamiza ku mubiri gwe Kkanisa n'empisa.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Nkola ya ngeri ki gyolowooza eyandikoleddwa ku nsonga z'okugunjula singa Ekkanisa ng'omubiri gwonna awamu gukozesha okwagala n'okwenyigira mu bukakamu eri abantu ababa bagunjulwa?

E. Enkola ey'Okulabula.

1. Soma era oyige Mat 18:15-17. Luno lwe lugero olutuukiridde obulungi ku nkola ey'okulabula.
 - a. Ensibuko y'enkola esangibwa mu bikolwa abayudaaya bye bakolanga ne Labbi wabwe (omuyigiriza, omuwereza) Labbi bweyakolanga ekikyaamu, olwono walingawo ebigambo eby'enjawulo n'ebikolwa ebyakozesebwanga okulabula n'okumuterezanga nobwegereza. Kino ky'okolebwanga okumala ebanga lya naku 30. Ekizibu bwekyeyongeranga, nga waberawo ebanga edala lya naku 30 ne bigambo bye bimu nebikolwa. Oluvanyuma lwebyo nalyoka agibwawo
 - b. Era laba enkola esangibwa mu Tito 3:10, “ekwaata ku muntu asiga okwawukana mu bantu, oluvanyuma lw'okumubulirira omulundi gumu era n'ogw'okubiri tobangako kirala kyokolanga naye ate”.
2. Waliwo amadala ana mu nkola eyokulabula kwa Mat 18:15-17:
 - a. Omuntu mulumbe mu kyama (olwe. 15).
 - b. Omuntu mulumbe nga oli nabalala omu oba babiri (olwe. 16).
 - c. Omuntu mulumbe omugambire mu maaso ge Kkanisa yonna (olwo 17a).
 - d. Mwawukane (olwo. 17b).
3. Lowooza ku madaala ago ana nga ogakwataganya n'ebyawandikibwa ebiddako:
 - a. Bag 6:1.
 - b. 1 Tim 5:19.
 - c. 1 Tim 5:20.
 - d. 1 Kol 5:5; 1 Tim 1:20.

EMPISA MU KKANISA

4. Waliwo enkola eyempisa mu Kanisa. Empisa tezitandika na lulumba lw'amaanyi nga bwekisoboka. Zibeerawo daala ku daala.

Eby'okuwandiika —

a. Eky'okulabirako, lowoozo ensonga y'obutafugibwa (omugayavu) abo abali mu 1 Bas ne 2 Bas.

1) Okusooka, Paulo yabalabula mu ngeri y'obukakamu mu 1 Bas 4:11 ne 5:14.

2) Olwo, n'alyoka abawa okulabula okwa maanyi ddala mu 2 Bas 3:6-15.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yogera ku bizibu ebikwaata ku kwenyigira mu mpisa z'Ekkkanisa nga togoberedde nkola oba kubeera na madaala matuufu gogoberedde. Ekivaamu kiba kya ngeri ki?

F. Okuwa Eby'okulabirako Ebirungi n'Ebibi.

1. Paulo yanyweza eby'okulabirako nga ekitundu ku nkola ye ey'empisa.

a. Yatuwa eby'okulabirako ebirungi tubigoberere, nga ebiri mu 2 Bas 3:6-10.

1) “Mutugobererenga nga eky'okulabirako” (2 Bas 3:7).

2) “Okusobola okwewaayo nga eky'okulabirako gyemuli. mulyoke mutugobererenga”(2 Bas 3:9).

b. Era yakitangaaza obutagobereranga byakulabirako bibi, nga ebiri mu 1 Tim 5:19, 20.

1) “Onenyezanga mu maaso gabantu bonna, olwo no abalala nabo batyenga okwonoona” (oluny. 20).

2) Ekiri mu kino kiri nti eky'okulabirako ekibi kiwereddwayo nga ekitundu ku nkola ey'okugunjula.

2. Eby'okulabirako byombi ekirungi ne kibi bikoze nga ebikozesebwa olw'okwegunjula. Bikozesebwa okusobozesa abalala okukola ekintu ekituufu..

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

G. Okwesala ku Muntu.

1. Wewaawo, ekilowoozo ekyokweyawula kya Baibuli. Ly'edaala erisembayo mu kuleeta empisa mu Kkanisa.
2. Naye ate, walabise okubaawo emitendero ebiri egy'okwesala ku muntu.
 - a. Omutindo ogusooka: "Temweggattanga naye" (2 Bas 3:14; 1 Kol 5:9).
 - 1) Byombi 2 Kol 3:14 ne 1 Kol 5:9 bikozeza ekigambo kimu eky'oluyonani ("sunanamignomi"). Ekigambo kino tewali walala w'okisanga mu Ndagaano Empya. Ekigambo kino kiriwo olw'okutegeeza abalala obutegatta n'omuntu atuuse ku ddala lino olw'empisa z'Ekkkanisa
 - 2) Edaala lino ery'okwesala ku muntu kulu nyo. Lijjuvu.
 - a) Lowooza ku biri mu 1 Kol 5:11 ne 2 Bas 3:10, 12 nga kikwaata ku kulya mmere
 - b) Okussa ekimu okungi kubaawo mu ky'okuliira awamu. (lowooza Bik 2:46). oba nga omuntu agunjulibwa tasobola kulya na balala, olw'ono obutatabagana buba butuukiridde.
 - 3) Naye nno, empisa tezikolebwa na mwoyo gwa bukyayi naye zikolebwa nga azikola mugandawo: Ate tomutwala nga omulabe, naye mubuulilirenga nga ow'oluganda" (2 Bas 3:15).
 - 4) Wano kirabika nga awali okuwakanya. Obutegatta n'omuntu tekilabika kuleetawo nkolagana y'aboluganda. Nay'ate, tewaliwo kuwakanya. Ekibeerawo wakati w'endowooza ezo ebiri kyetagibwa era kitegereka.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yogera ku kifananyi ekiddako ekiraga "obulindaala" obw'okweyawula.

EMPISA MU KKANISA

Bulindaala
TEWEGATTA WAMU NAYE===== **NGA OW'OLUGANDA**

Bulindaala
Katonda mutukuvu===== **Katonda kwagala**

Bulindaala
Kyaawa ekibi===== **Yagala omwonooyi**

Bulindaala
ENKOLA EY'OKUGUNJULA===== **EKIRUUBIRIRWA KY'EMPISA**

Eby'okuwandiika —

- a) Ekifananyi kino kiraga eky'okulabirako ekirungi eky'obulindaala ekiriwo wakati w'ekiruubirirwa n'enkola ey'empisa mu Kkanisa.
- b) Mu kino eky'okubeera obulindaala tusobola okutereeza ebintu obulungi, nga ne mu mpisa ya Katonda bwe waliwo okwenkanakana. Ye mutukuvu 100 ku 100. Ye kwagala 100 ku 100. Enono zino ebiri tezikola nga zikontana. Zikolera wamu. Era kya mazima ne mu mpisa z'ekkanisa. Ziyinza okubeerawo nga nkakafu era nga "nkambwe". Naye zikolebwa mu kwagala.
- b. Omutindo ogw'okubiri ogw'okweyawula: Okuwaayo ali bwatyo eri sitani omubiri guzikirizibwe” (1 Kol 5:5; 1 Tim 1:20).
 - 1) Edaala lino ery'okweyawula lyo zibu zibu okutegeera. Okulitegeera tulina okutegeera obukulu bwa Katonda.
 - a) Katonda ayinza n'okukozesa Sitani okutuukiriza ebigendererwa bye. Sitani ayinza okukozesebwa nga ekidduka eky'okuleeta empisa.
 - b) Katonda ayinza okukozesa ekibi okulabisa ekirungi (laba Zab 76:10 ne Bar 8:28).
 - c) Ekika ky'enono eno kifanana n'eky'enono esangibwa mu 2 Kol 12:7. Ekintu ekibi ekya sitani kyakozesebwa nga ekirungi mu bulamu bwa Paulo.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

- d) Newankubadde nga sitani akozesebwa okuleeta empisa, ebigendererwa bya Katonda bisigala nga birungi.
 - e) Essubi er'okweyawula liri nti mujja kuvaamu kwenenya. Bwekityo bwekiri "Omwoyo gwe gulyoke gulokoke ku lunaku kwa Mukama waffe Yesu" (1 Kol 5:5). (Era laba Nge 23:13, 14.)
- 2) Okuwaayo omuntu eri sitani eryo sidaala ddala olw'okuleeta empisa mu Kkanisa. Ekyo ky'ekiva mu kweyawula.

Eky'okulabirako Ky'omuwandiisi:

Okuba nga bakweyawuddeko kilinga okutambula okugenda mu lutalo obw'omu. Omuserikale eyeyawula okuva mu gye abeera munafu nyo eri okulumbibwa kw'omulabe. Ekyo kyekimu n'eri omukristaayo eyeyawuddwako. Aba talina bukuumi bwa gye lya Katonda. Abeera munafu nyo eri okulumbibwa kw'omulabe.

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

- 3) Tusobola okulaba omugaso ogw'endowooza y'o kussa ekimu era n'obumu mu mubiri gw'ekkanisa.
- a) Waliwo obukuumi mu kubeera awamu kw'abantu ba Katonda.
 - b) Okugunjula kulabika nga obukuumi bugiddwawo. Kino kiyitibwa okwesalwaako.

EMPISA MU KKANISA

Omuwandiisi Kyakyogerako:

Tuyinza okukozesa olugero lw'omwana eyazaawa okutegeera enono eno (Luk 15:11-32).

Emirundi mingi omuntu taja kwenenya okutuusa nga ategeredde ddala kyafiiriddwa. Kino kya mazima eri omwana eyazaawa. Yeenenya oluvanyuma lw'okutegeera omugaso gw'amagoba era n'obukuumi bw'amaka.

Kino era kya mazima eri omuntu atuuse ku daala ly'empisa z'ekkanisa. Okutegeera omugaso gw'amagoba era n'obukuumi bwa maka ga Katonda kiyinza okuyamba omuntu okwenenya. Katonda ayinza okukozesa sitani okusobozesa omuntu oyo okutegeera ebintu bino.

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yogera ku bibuuzo oba ebyogerwa ebikwaatagana ku kugujunjula okuyita mu kweyawula ku muntu nga tetunamaliriza ssomo.

IV. Okumaliriza Essomo.

A. Eby'okwejukanya mu Bufunze.

1. Eteeka erisingira ddala okubeera ekkulu mu mpisa z'ekkanisa kye kino nti ekiruubirirwa kirina kubeera kuzza buggya era na kusonyiwa bantu.
2. Okukulakulana kw'ekkanisa kwesigamye ku maanyi ag'okussa ekimu mu Kkanisa. Obumu gye bukoma okuba n'amaanyi mu Kkanisa n'empisa mu Kkanisa gyezikoma okubaamu.
 - a. Empisa mu Kkanisa kilinga taata alina omulenzi omujeemu. Taata bwaba ayagala obusobozi okugunjula omwana oyo, olwo alina okuba n'enkolagana ey'amaanyi naye. Bwaba nga alina enkolagana ntono olwo okumunenya n'okumutereeza tekibeeko kyekikola nyo.
 - b. Lwaki kino kituufu? Kituufu kubanga kizibu okumenya enkolagana.
 - c. Eky'okulabirako, Okweyawula kuba kukola nyo singa wanabaawo okussa ekimu. Bwewaba tewali kussa kimu nga entandikwa, olwo okweyawula tekuba na makulu.

EMPISA MU KKANISA

Eby'okuwandiika —

Eky'okulabirako Ky'omuwandiisi:

Okweyawula nga tewali nkolagana ya maanyi eriwo kibeera nga taata atisatisa mutababi we omujeemu nga amugamba nti oba nga towulira nti olwo nange sijja kuddamu kuzannya nawe basketball. Taata bwaba nga tazanyanga basketball na mutabani we ebbanga eriweza emyaka esatu, olwo oba olyawo obutasa kimu mu makkanisa mangi kinyonyola obutabaawo mpisa mu makkanisa mangi.

3. Okukulakulana ne mpisa mu Kkanisa okusinziira ku Baibuli si kyangu kukola. Twetaaga okuba n'ekipimo ekyenkanya wakati w'obutukuvu bwa Katonda n'okwagala kwa Katonda. Twetaaga okuyiga engeri y'okwogera amazima mu kwagala.

Eky'okukola mu Kibiina:

Eky'okukola Ekisooka:

Ekiseera bwekiba nga kikyaliwo ku nkomerero y'essomo, kale omusomesa ayinza okukulembera abayizi mu ky'okukola ekiddako.

Abayizi bekolemu babiri babiri. Omuyizi omu alina okuwuliriza ng'omulala amutegeeza obunafu bw'eneyisa ye. Tofuula nsonga eyo kuba nti omuntu oyo ddala akikola. Gezaako okwengenderiza.

Omuyizzi alina okuteeka mu nkola eky'okwogera amazima mu kwagala. Lowooza era wejukanye ensonga ezimu mu ssomo lino. Alina okuleeta eby'okwogerako nga Bizimba.

Oluvanyuma bakyuuse ebifo.

Eky'okukola Eky'okubiri:

Bwe wabaawo ekiseera ekirala, omusomesa ayinza okuyiiyawo "omuzanyo ogw'okwegezamu" nga gukwaata ku mpisa ezisoboka mu mbeera y'Ekkkanisa. Kozesa okuyiia kwo ggwe. Gezaako okulaba nga abayizi balaba bulungi era bakola mu mbeera z'empisa z'ekkanisa. Wejukanye ensonga ezimu ez'essomo lino obanga kyetaagisa.